

Podatkovni list sheme plačila za ekosistemske storitve za območje Natura 2000 »Cavana Monfalcone: Uporaba«

**WP 3.2 - Pilotni posegi o izvajanju ESS / PES in
prilagoditveni ukrepi**

Slovenska različica št. 1

Avtorica: Francesca Visintin

WP 3.2 - Pilotni posegi o izvajanju ESS / PES in prilagoditveni ukrepi

Izročljivi rezultati: AKT 11.2 - Podatkovni list sheme plačila za ekosistemske storitve za območje Natura 2000 »Cavana Monfalcone: Uporaba«

Avtor: Francesca Visintin (eFrame srl)

Recenzija: Monia Simionato (Benečija)

Poročilo je bilo pripravljeno v sodelovanju z občino Monfalcone.

Založnik: Občina Monfalcone
Urednika: Francesca Visintin
Prevajalska agencija: Global Congress srl
Prva izdaja - 2022
Kraj in datum: Monfalcone, 2022

Ta publikacija je na voljo v elektronski obliki na elektronski naslov: www.ita-slo.eu/eco-smart

Splošni cilj projekta ECO-SMART je oceniti, preizkusiti in promovirati plačilne sisteme za ekosistemske storitve (PES) kot orodje za izboljšanje sposobnosti spremljanja podnebnih sprememb.

Projekt načrtuje razvoj ustreznih ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam, ki bi lahko okrepili odpornost ozemlja in izboljšali ohranjanje habitatov na območjih Natura 2000.

Projektni partner:

LP: Regija Veneto - U.O Regionalna strategija biotske raznovrstnosti in parkov (Italija)

PP2: Občina Monfalcone (Italija)

PP3: Univerza v Padovi - Oddelek za industrijsko inženirstvo (Italija)*

PP4: Regionalni razvojni center Koper (Slovenija)

PP5: Znanstveno-raziskovalno središče Koper - Mediteranski inštitut za študije okolja (Slovenija)

*Poročilo je bilo pripravljeno v sodelovanju z Oddelkom za biologijo Univerze v Padovi.

Publikacija, financirana v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija 2014-2020, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj

Vsebina te publikacije ne odraža nujno uradnih stališč Evropske unije. Odgovornost za vsebino te publikacije pripada avtorju

© Občina Monfalcone 2022

Ta publikacija je zaščitena z avtorskimi pravicami, vendar se lahko na kakršen koli način reproducira brez plačila ali predhodnega dovoljenja v izobraževalne in raziskovalne namene, ne pa za nadaljnjo prodajo.

KAZALO

1. SPLOŠNA SHEMA PODATKOV PES - UPORABA	2
2. PODATKI O OBRAVNAVANIH EKOSISTEMSKIH STORITVAH	3
3. PODATKI O IDENTIFIKACIJI PES	4
4. KONČNE OPOMBE IN ZAKLJUČKI	5

1. SPLOŠNA SHEMA PODATKOV PES - UPORABA

Statistična regija v programskem območju Interreg Italija-Slovenija ¹	NUT 3: Goriška pokrajina
Projektni partnerji in izvajalci (avtorji obrazca PES)	PP2 - Občina Monfalcone Francesca Visintin (podjetje eFrame srl, zaupano svetovalno storitev - strokovnjakinja za ekosistemske storitve in plačila za ekosistemske storitve)
Koda mesta Natura 2000	IT3330007
Ime območja Natura 2000	Cavana di Monfalcone

Slika 1: Sito Natura 2000 Cavana v Tržiču
(Vir - Google Earth)

¹ <https://www.ita-slo.eu/it/programma/area-programma>

Podatkovni list sheme plačila za ekosistemske storitve za območje Natura 2000 »Cavana Monfalcone Uporaba«
Verzija št.:1

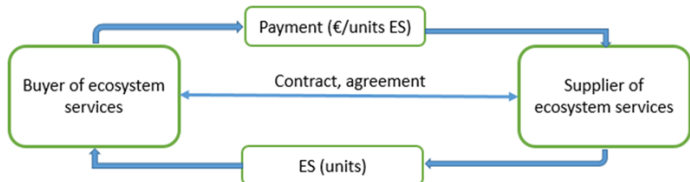
2. PODATKI O OBRAVNAVANIH EKOSISTEMSKIH STORITVAH

Obravnavane ekosistemske storitve	Značilnosti živih sistemov, ki omogočajo dejavnosti, ki spodbujajo zdravje, okrevanje ali uživanje s pasivnimi in aktivnimi interakcijami
Kratek opis obravnavanih ekosistemov in ekosistemskih storitev (grožnje in ranljivosti)	Kar zadeva »pasivno« uporabo, govorimo o opazovanju ptic. Uporabniki imajo težave pri dostopu do območja. Najpomembnejše vrste so: <i>Emys orbicularis</i>, <i>Rana latastei</i>, <i>Triturus carnifex</i>, <i>Bombina variegata</i>, <i>Alcedo atthis</i>, <i>Ixobrychus minutus</i>, <i>Lanius collurio</i>, <i>Circus pygargus</i>, <i>C. aeruginosus</i>, <i>C. aeruginosus</i>, <i>C. cyaneus</i>, <i>Phalacrocoracidae</i>. S tega vidika je najbolj zanimiva lokacija Marina Nova. Pri "aktivni" uporabi se nanaša na športno dejavnost, ki se izvaja ob umetnem kanalu "Brancolo": vožnja s kanuji, športni ribolov (tako ob Brancolu kot ob morju), kolesarjenje (obstajata 2 kolesarski poti: od Monfalconeja navzgor do Marine Julia in drugega ob jezu), ter do dejavnosti lova in rekreacijskega ribolova, ki se izvajajo znotraj in zunaj lokacije N2K.
Razširitev, distribucija, vrednotenje (s tržno ceno) obravnavanih storitev ekosistema in pričakovane izboljšave	Razširitev: trenutno se poseg izvaja na 7 ha, lahko pa se razširi na največ 118 ha. Porazdelitev: habitati N2K, na katere vpliva pasivna raba, so: - 1110, 1140, 1410, 1420, 3140, 3260, 62A0, 6410, 6430, 6510, 7210, 7230, 91E0, 91L0- Habitati N2K, na katere vpliva aktivna uporaba, so: - kar zadeva kanu: kanal Brancolo je habitat, ki ni v interesu skupnosti; - kar zadeva športni ribolov: kanal Brancolo je habitat, ki ni v interesu skupnosti; - glede kolesa: kolesarske poti so vzporedne z glavno cesto in vključujejo habitate, ki niso v interesu skupnosti - glede lova: poteka znotraj N2K lokacije. Pričakovane izboljšave: na splošno so potrebni vzdrževalni posegi, ki se nanašajo na: • obnovitvene dejavnosti za preoblikovanje nekdanjih kmetijskih površin v območja z naravoslovno pomembnimi habitati; • vzdrževanje zelenice za izboljšanje obstoječih poti in opazovalnice; • vzdrževanje in izgradnja poti, opremljenih za poučevanje in na splošno za uporabo z ilustrativnimi oznakami o naravnih nesrečah mesta, ki naj bodo nameščene ob

Podatkovni list sheme plačila za ekosistemske storitve za območje Natura 2000 »Cavana Monfalcone Uporaba«
 Verzija št.:1

	kolesarski stezi v bližini observatorija (tudi preureditev) in na obeh koncih nasipa med Marino Julia in Marina Nova. Vrednotenje: Ekonomska vrednost ekosistemskih storitev je bila izračunana po metodi prenosa koristi (glej poročilo ECO-SMART: Poročilo o opravljenem vrednotenju ekosistemskih storitev na območjih Natura 2000 ECO-SMART). Če upoštevamo ocenjene vrednosti za "rekreacijske" in "kulturne" storitve, je vrednost približno 1.200,65 evra / hektar / leto.
--	---

3. PODATKI O IDENTIFIKACIJI PES

Opis hipoteze PES	Ocenjevanje ekosistemskih storitev v tem kontekstu ni potrebno, saj izmenjava med upravičencem in ponudnikom storitve ne poteka z uporabo denarnega plačila kot menjalnega sredstva, temveč razpoložljivost časa in storitev za aktivno upravljanje habitatov.
Cilji PES, možni posegi, sofinancirani preko PES	Cilj je obnova naravoslovnih območij in oblikovanje didaktično-izobraževalnih poti. Del posegov bi se izvajal v okviru aktivnosti upravljanja, ki jih izvaja RAFVG-Servizio Biodiversity. Na skupni površini okoli 7 hektarjev RAFVG predvideva skupno porabo 9.600 evrov brez poslovnih marž in brez DDV. Stroški se nanašajo na dejavnosti: drobljenje, košnja, navijanje, baliranje, ročno krtačenje poti in arboretuma, košnja poti in arboretuma, premikanje okroglih bal, nakladanje, transport odvoz okroglih bal. Stroški za regionalno upravo so včasih lahko nižji, pravzaprav se zgodi, da v nekaterih letih lokalni kmetje nekatere dele pokosijo brezplačno in odlaganje okroglih bal ne pomeni stroškovno postavko za organ. Del posegov, predvsem tistih, ki se nanašajo na infrastrukturo za uporabo, bi v okviru projekta EcoSmart izvedla Občina Monfalcone.
Shema PES	 (Primer splošne sheme)

Ekonomsko vrednotenje IF izplačano	Ocenjene koristi znašajo skupaj 160.191 evrov, kar je približno 1200 evrov na hektar.	
Subjekti, ki bodo vključeni v PES • upravičenci in možni »kupci« ekosistemskih storitev • ponudniki ekosistemskih storitev • posredniki	Upravičenci ekosistemskih storitev, možni »kupci« ekosistemskih storitev	- Okoljska združenja (Legambiente, Zdrženje Eugenio Rossman) - Šole za didaktično-izobraževalne dejavnosti (Buonarrotti Institute of Monfalcone) - Univerza za raziskovalne namene - Naravni turizem za rekreacijske dejavnosti - Lovska društva (lovski rezervati Monfalcone in Staranzano)
	Proizvajalci / oz. vodja vzdrževanja/ekosistemskih storitev	- RAFVG - Služba za biotsko raznovrstnost - Občina Monfalcone - Okoljska združenja (Legambiente, Zdrženje Eugenio Rossman) - Lovska društva (lovski rezervati Monfalcone in Staranzano)
	Posredniki	- Občina Monfalcone - RAFVG - Služba za biotsko raznovrstnost
Metodologija spremljanja rezultatov in ocenjevanja učinkovitosti PES	Kvantitativno in kvalitativno spremljanje prostoživečih živali in vegetacije. Analiza učinkovitosti didaktične vzgojne dejavnosti z uporabo vprašalnikov. Analiza didaktično-izobraževalnih tokov.	

4. KONČNE OPOMBE IN ZAKLJUČKI

Analiza, izvedena za območje Cavana di Monfalcone, je konfigurirana na netipičen način v primerjavi s simulacijami, izvedenimi na drugih zavarovanih območjih, zaradi vrste razlogov, ki so pojasnjeni spodaj.

V primerjavi s pilotnimi lokacijami regije Benečija in Slovenije ima lokacija, ki jo je izbrala PP2-Občina Monfalcone, izrazite posebnosti, ki so zahtevale zelo svojevrstno

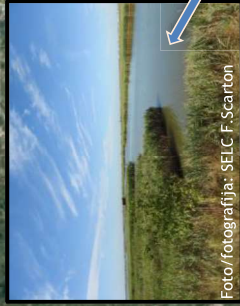
Podatkovni list sheme plačila za ekosistemske storitve za območje Natura 2000 »Cavana Monfalcone Uporaba«
Verzija št.:1

Datum: 08/04/2022

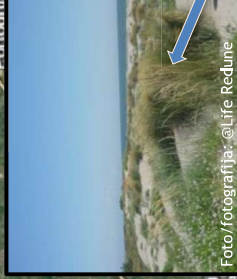
pot sprejemanja metodologije in izgradnje sheme PES. Najdišče v resnici ni zelo veliko (133 hektarjev) in je opremljeno z varstvenimi ukrepi za posamezno območje. Ukrepi, specifični za območje, ne predstavljajo pravega načrta upravljanja z območjem Natura 2000, temveč le prvo stopnjo zaščite. Za razliko od tega, kar se zgodi pri pripravi in sprejemanju načrtov upravljanja, ki zagotavljajo zelo artikuliran participativni proces, ukrepe, specifične za lokacijo, pripravijo svetovalne skupine strokovnjakov, nato pa jih regionalna uprava sprejme s poslušanjem kategorij, ki predstavljajo ozemlje. Zato so procesi ohranjanja in oplemenitenja območja do začetka projekta ECO-SMART vplivali na območje le malo, z izjemo okoljskih združenj, ki so spremljala njegovo ustanovitev. Lahko rečemo, da se je v okviru projekta ECO-SMART začel prvi participativni proces z ozemljem. To je omogočilo začetek začetne razprave o vprašanjih, kot so ohranjanje naravne dediščine in ponujene ekosistemske storitve, izgradnja oblik sodelovanja med tistimi, ki zagotavljajo ekosistemsko storitev, in tistimi, ki od nje koristijo.

Glede na še embrionalno fazo vključevanja in priznavanja vzajemnih vlog med deležniki se meni, da formule PES tukaj ni mogoče strogo uporabiti, pri čemer bi identificirali deležnika, ki zagotavlja storitev, in vsaj enega deležnika, ki je pripravljen plačati storitev. Ugotovljena je bila formula netipične PES, pri kateri izmenjava ne poteka na denarni osnovi, ampak na podlagi časa, ki bi ga združenja, ki imajo koristi od storitve, lahko funkcionalno dala na voljo za izvajanje predvideni ukrepi za ohranjanje in oplemenitenje z didaktično-izobraževalnega vidika najdišča.

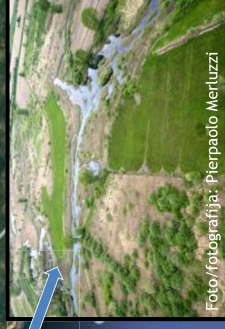
Glede na povedano, ukrepi, ki jih je treba sprejeti, še niso izbrani med vsemi opredeljenimi.

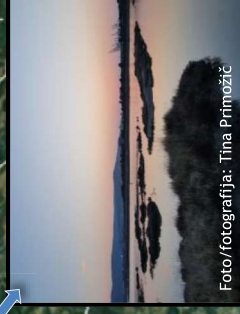
Foto/fotografia: SELC F. Scarton

Foto/fotografia: @Life Redune

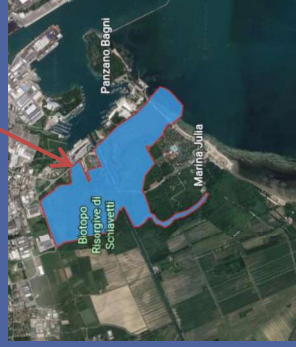
Foto/fotografia: Pierpaolo Merluzzi

Foto/fotografia: Tina Primožič

Val Stagnon
Škocjanski zatok

Cavana di Monfalcone
Cavana v Tržiču

